

PREVAJANJE

Source: Official Journal (Uradni list RS(14. 1. 1994)-MP, št. 1-1/1994 (RS 2/1994)

Evropske konvencije o preprečevanju trpinčenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja

Države članice Sveta Evrope, podpisnice te konvencije, so se

ob upoštevanju določb Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin;

ob upoštevanju, da 3. člen omenjene konvencije določa, da "nihče ne sme biti podvržen mučenju ali nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju";

ob upoštevanju, da mehanizem, zagotovljen v tej konvenciji, velja za osebe, ki trdijo, da so žrtve kršitev po 3. členu;

prepričane, da je varstvo oseb, ki jim je vzeta prostost, pred mučenjem in nečloveškim ali ponižujočim ravnanjem ali kaznovanjem mogoče okrepiti z nesodnimi preventivnimi sredstvi, ki temeljijo na obiskih,

dogovorile o:

I. POGLAVJE

1. člen

Ustanovljen bo Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja (v nadaljnjem besedilu Odbor). Odbor bo s pomočjo obiskov preiskoval ravnanje z osebami, ki jim je vzeta prostost, z namenom, da po potrebi okrepi varstvo takšnih oseb pred mučenjem in nečloveškim ali ponižujočim ravnanjem ali kaznovanjem.

2. člen

Vsaka pogodbenica mora v skladu s to konvencijo dovoliti obiske katerega koli kraja pod njeno sodno oblastjo, kjer so osebe, ki jim je vzela prostost javna oblast.

3. člen

Odbor in pristojni državni organi prizadete pogodbenice morajo sodelovati pri izvajanju te konvencije.

II. POGLAVJE

4. člen

1. Odbor sestavlja enako število članov, kot je pogodbenic.
2. Člani Odbora se izberejo izmed visoko moralnih oseb, ki so znane po svojih sposobnostih na področju človeških pravic ali imajo poklicne izkušnje na področjih, ki jih zajema ta konvencija.
3. Niti dva člana Odbora ne smeta biti državljana iste države.
4. Člani delujejo kot posamezniki, morajo biti neodvisni in nepristranski in morajo biti na razpolago, da lahko učinkovito delujejo v Odboru.

5. člen

1. Člane Odbora izvoli Odbor ministrov Sveta Evrope z absolutno večino glasov iz seznama imen, ki ga sestavi urad Posvetovalne skupščine Sveta Evrope; vsaka država delegacija pogodbenic na Posvetovalni skupščini predlaga tri kandidate, od katerih sta vsaj dva njena državljana.
2. Enak postopek velja tudi, ko je treba zapolniti naključno izpraznjeno mesto.
3. Člani Odbora so izvoljeni za štiri leta. Samo enkrat so lahko ponovno izvoljeni. Vendar med člani, izvoljenimi na prvih volitvah, trem poteče mandat po preteku dveh let. Člane, ki jim poteče mandat na koncu začetnega obdobja dveh let, z žrebom izbere generalni sekretar Sveta Evrope takoj po končanih prvih volitvah.

6. člen

1. Odbor zaseda brez navzočnosti javnosti. Na zasedanjih mora biti navzoča večina članov. Odbor odloča z večino glasov navzočih članov, razen v primeru iz drugega odstavka 10. člena.
2. Odbor sestavi svoj poslovnik.
3. Za sekretariat Odbora skrbi generalni sekretar Sveta Evrope.

III. POGLAVJE

7. člen

1. Odbor organizira obiske krajev, navedenih v 2. členu. Razen občasnih obiskov Odbor lahko organizira tudi druge obiske, za katere meni, da jih terjajo okoliščine.
2. Splošno pravilo je, da morata obisk opraviti vsaj dva člana Odbora. Če Odbor meni, da je to pomembno, mu lahko pomagajo strokovnjaki in prevajalci.

8. člen

1. Odbor mora obvestiti vlado prizadete pogodbenice o nameravanem obisku. Po takšnem obvestilu lahko kadar koli obišče kateri koli kraj, naveden v 2. členu.
2. Pogodbenica mora Odboru za izpolnitev njegovih nalog zagotoviti:
 - a) dostop na svoje ozemlje in pravico do potovanja brez omejitev;
 - b) popolne podatke o krajih, kjer so osebe, ki jim je odvzeta prostost;
 - c) neomejen dostop na vsak kraj, kjer so osebe, ki jim je odvzeta prostost, vključno s pravico do neomejenega gibanja na takšnih krajih;
 - d) druge podatke, ki jih ima na razpolago pogodbenica in so Odboru potrebni za izpolnitev njegove naloge. Pri zbiranju takšnih podatkov mora Odbor upoštevati pravila notranjega prava in poklicne etike.
3. Odbor se lahko brez navzočnosti prič pogovarja z osebami, ki jim je vzeta prostost.
4. Odbor ima lahko stike z vsemi osebami, za katere meni, da bi lahko dale ustrezne podatke.
5. Po potrebi Odbor lahko nemudoma sporoči svoje pripombe pristojnih organov prizadete pogodbenice.

9. člen

1. V izjemnih okoliščinah lahko pristojni organi prizadete pogodbenice sporočijo Odboru ugovore v zvezi s časom obiska ali določenim krajem obiska, ki ga predlaga Odbor. Takšni ugovori so mogoči samo iz razlogov državne obrambe, javne varnosti, resnega nereda na krajih, kjer so osebe, ki jim je odvzeta prostost, zdravstvenega stanja ali nujnega zaslišanja v zvezi s hudim kaznivim dejanjem.

2. Po takšnih ugotovitvah se morata Odbor in pogodbenica takoj začeti posvetovati, da bi razjasnila položaj in se poizkusila dogovoriti o ukrepih, ki bi Odboru omogočili, da hitro opravi svoje delo. Takšni dogovori lahko vključujejo tudi premestitev katere koli osebe, ki jo Odbor namerava obiskati, na drug kraj. Dokler traja obisk, mora pogodbenica Odboru zagotavljati podatke o kateri koli prizadeti osebi.

10. člen

1. Po vsakem obisku mora Odbor sestaviti poročilo o dejstvih, ki jih je ugotovil med obiskom, ob upoštevanju vseh pripomb, ki bi jih imela prizadeta pogodbenica. Odbor mora pogodbenici poslati svoje poročilo s priporočili, za katera meni, da so potrebna. Odbor se lahko po potrebi posvetuje s pogodbenico, z namenom, da ji priporoči, kako naj izboljša varstvo oseb, ki jim je odvzeta prostost.

2. Če pogodbenica ne sodeluje ali odkloni izboljšanje položaja v skladu s priporočili Odbora, lahko Odbor z dvotretjinsko večino članov odloči, da bo dal javno izjavo o zadevi, potem ko je pogodbenica imela možnost, da pojasni svoje stališče.

11. člen

1. Podatki, ki jih zbere Odbor ob obisku, njegovo poročilo in njegova posvetovanja s prizadeto pogodbenico so zaupni.

2. Odbor mora objaviti svoje poročilo skupaj s pripombami prizadete pogodbenice, kadar koli ta pogodbenica to zahteva.

3. Noben osebni podatek ne sme biti objavljen brez izrecne privolitve prizadete osebe.

12. člen

Ob upoštevanju določil o zaupnosti iz 11. člena mora Odbor vsako leto predložiti Odboru ministrov splošno poročilo o svojih dejavnostih, ki mora biti predloženo Posvetovalni skupščini in javno objavljeno.

13. člen

Člani Odbora, strokovnjaki in druge osebe, ki pomagajo Odboru, morajo med opravljanjem dolžnosti in po tem ohraniti zaupnost dejstev ali podatkov, za katere so izvedeli med opravljanjem svojih dolžnosti.

14. člen

1. Imena oseb, ki pomagajo Odboru, morajo biti navedena v obvestilu po prvem odstavku 8. člena.

2. Strokovnjaki delujejo po navodilih in pod vodstvom Odbora. Imeti morajo posebno znanje in izkušnje na področjih, ki jih zajema ta konvencija, in jih obvezujejo enake dolžnosti neodvisnosti, nepristranskosti in razpoložljivosti kot člane Odbora.

3. Pogodbenica lahko izjemoma izjavi, da nekemu strokovnjaku ali drugi osebi, ki pomaga Odboru, ne dovoli, da sodeluje pri obisku kraja pod njeno sodno oblastjo.

IV. POGLAVJE

15. člen

Vsaka pogodbenica mora sporočiti Odboru ime in naslov organa, ki je pristojen za sprejemanje obvestil njeni vladi, in vsake osebe za zvezo, ki bi jo imenovala.

16. člen

Odbor, njegovi člani in strokovnjaki, navedeni v drugem odstavku 7. člena, uživajo privilegije in imunitete, določene z dodatkom k tej konvenciji.

17. člen

1. Ta konvencija ne posega v določbe domačega prava ali katerega koli mednarodnega sporazuma, ki zagotavljajo večje varstvo oseb, ki jim je odvzeta prostost.

2. Nobena določba te konvencije se ne sme razlagati kot omejevanje ali odvzem pristojnosti organov Evropske konvencije o človekovih pravicah ali obveznosti, ki so jih sprejele pogodbenice z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah.

3. Odbor ne obiskuje krajev, ki jih na podlagi Ženevskih konvencij z dne 12. avgusta 1949 in dodatnih protokolov k tem konvencijam z dne 8. junija 1977 redno obiskujejo predstavniki ali odposlanci sil zaščitnic ali Mednarodnega komiteja Rdečega križa.

V. POGLAVJE

18. člen

To konvencijo lahko podpišejo države članice Sveta Evrope. Treba jo je ratificirati, sprejeti ali odobriti. Listine o ratifikaciji, sprejemu ali odobritvi je treba deponirati pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

19. člen

1. Ta konvencija začne veljati prvi dan v mesecu po preteku treh mesecev po datumu, ko je sedem držav članic Sveta Evrope v skladu z določbami 18. člena izrazilo soglasje, da jih zavezuje ta konvencija.
2. Za državo članico, ki kasneje izrazi svoje soglasje, da jo obvezuje ta konvencija, konvencija začne veljati prvi dan v mesecu po preteku treh mesecev po datumu, ko je deponirala listino o ratifikaciji, sprejemu ali odobritvi.

20. člen

1. Vsaka država lahko ob podpisu ali ob deponiranju listine o ratifikaciji, sprejemu ali odobritvi določi ozemlje ali ozemlja, na katerih bo veljala ta konvencija.
2. Vsaka država lahko kadar koli kasneje z izjavo generalnemu sekretarju Sveta Evrope razširi veljavnost te konvencije na katero koli ozemlje, navedeno v izjavi. Konvencija začne veljati za to ozemlje prvi dan v mesecu po preteku treh mesecev po datumu, ko je generalni sekretar prejel takšno izjavo.
3. Vsako izjavo iz predhodnih dveh odstavkov je mogoče glede ozemelj, navedenih v takšni izjavi, preklicati z obvestilom generalnemu sekretarju. Preklic začne veljati prvi dan v mesecu po treh mesecih po datumu, ko je generalni sekretar prejel obvestilo.

21. člen

Glede določb te konvencije niso dopustni nobeni pridržki.

22. člen

1. Vsaka pogodbenica lahko kadar koli odpove to konvencijo z obvestilom generalnemu sekretarju Sveta Evrope.
2. Takšna odpoved začne veljati prvi dan v mesecu po dvanajstih mesecih po datumu, ko je generalni sekretar prejel obvestilo.

23. člen

Generalni sekretar Sveta Evrope mora obveščati države članice Sveta Evrope:

- a) o vsakem podpisu;
- b) o deponiranju katere koli listine o ratifikaciji, sprejemu ali odobritvi;
- c) o vsakem datumu, ko začne ta konvencija veljati v skladu z 19. in 20. členom;

d) o vsaki drugi listini, obvestilu ali sporočilu, ki se nanaša na to konvencijo, razen če ne gre za dejanja v skladu z 8. in 10. členom.

V potrditev so spodaj podpisani, ki so bili za to pooblaščen, podpisali to konvencijo.

Sestavljeno v Strasbourgu 26. novembra 1987 v angleškem in francoskem jeziku. Besedilo sta enako verodostojni in v enem izvodu, ki je shranjen v arhivu Sveta Evrope. Generalni sekretar Sveta Evrope pošlje overjen izvod vsaki državi članici Sveta Evrope.

Dodatek

Privilegiji in imunitete

(16. člen)

1. Po tem dodatku določbe, ki se nanašajo na člane Odbora, veljajo tudi za strokovnjake, omenjene v drugem odstavku 7. člena.
2. Člani Odbora med opravljanjem svojih dolžnosti in na potovanjih, opravljenih pri opravljanju dolžnosti, uživajo naslednje posebne pravice in imunitete:
 - a) imuniteto pred zaporom ali priporom in pred zaplenbo osebne prtljage in glede izgovorjenih ali zapisanih besed in glede vseh dejanj, ki jih storijo pri opravljanju svoje dolžnosti, imuniteto pred kakršnim koli pravnim postopkom;
 - b) izzetje od kakršnih koli omejitev njihove svobode gibanja: pri odhodu iz in vrnitvi v državo stalnega prebivališča in vstopu v in odhodu iz države, v kateri opravljajo dolžnosti, in od vpisa v seznam tujcev v državi, ki jo obiščejo ali skozi katero potujejo pri opravljanju svojih dolžnosti.
3. Med potovanji, ki jih opravijo pri opravljanju svojih dolžnosti, članom Odbora v zvezi s carinskimi in valutnimi pregledi:
 - a) podeli njihova vlada enake ugodnosti, kot veljajo za visoke funkcionarje, ki potujejo v tujino na začasno uradno dolžnost;
 - b) podelijo vlade drugih pogodbenic enake ugodnosti, kot veljajo za predstavnike tujih vlad na začasni uradni dolžnosti.
4. Dokumenti in listine Odbora, ki se nanašajo na njegovo poslovanje, so nedotakljivi.

Uradna pisma in druga uradna sporočila Odbora se ne smejo zadrževati ali cenzurirati.
5. Da bi članom Odbora zagotovili popolno svobodo govora in popolno neodvisnost pri opravljanju njihovih dolžnosti, velja še naprej imuniteta pred pravnimi postopki zaradi izgovorjenih ali zapisanih besed ali zaradi vseh dejanj, ki so jih storili pri

opravljanju dolžnosti, ne glede na to, da prizadete osebe ne opravljajo več takšnih dolžnosti.

6. Privilegiji in imunitete niso podeljene članom Odbora zaradi njihove osebne koristi, temveč za zagotovitev neodvisnega opravljanja njihovih dolžnosti. Odbor je pristojen, da odvzame imuniteto svojim članom; nima samo pravice, temveč tudi dolžnost, da odvzame imuniteto članu Odbora v vsakem primeru, ko bi po njegovem mnenju imuniteta ovirala uveljavitev pravice in kjer je imuniteto mogoče odvzeti brez škode za namen, zaradi katerega je bila podeljena.

151 Protokol šte. 1 k Evropski konvenciji o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja

Države članice Sveta Evrope, podpisnice tega Protokola k Evropski konvenciji o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, podpisanih 26. novembra 1987 v Strasbourgu (v nadaljevanju besedila imenovana konvencija), so se

ob upoštevanju dejstva, da je treba državam nečlanicam Sveta Evrope dovoliti, da pristopijo h konvenciji na povabilo Odbora ministrov,

dogovorile:

1. člen

1. odstavek 5. člena konvencije se doda pododstavek:

"Ko mora biti v Odbor izvoljen član iz države nečlanice Sveta Evrope, povabi urad Posvetovalne skupščine parlamenta te države, da predlaga tri kandidate, od katerih sta vsaj dva njena državljana. Odbor ministrov izvede volitve po posvetovanju z zadevno pogodbenico."

2. člen

12. člen konvencije se glasi:

"Na podlagi določil o zaupnosti iz 11. člena mora Odbor vsako leto predložiti Odboru ministrov splošno poročilo o svojih dejavnostih, ki se mora predložiti Posvetovalni skupščini ali kateri koli od držav nečlanic Sveta Evrope, ki je pogodbenica konvencije, in javno objaviti."

3. člen

Besedilo 18. člena konvencije postane prvi odstavek tega člena, ki se dopolni z naslednjim drugim odstavkom:

"2. Odbor ministrov Sveta Evrope lahko povabi vsako državo nečlanico Sveta Evrope, da pristopi h konvenciji."

4. člen

V drugem odstavku 19. člena se črta beseda "članico", besedi "ali odobritvi" pa se nadomestita z "odobritvi ali pristopu".

5. člen

V prvem odstavku 20. člena konvencije se besedi "ali odobritvi" nadomestita z "odobritvi ali pristopu".

6. člen

1. Uvodni stavek 23. člena konvencije se glasi:

"Generalni sekretar Sveta Evrope mora obveščati vse države članice in vse države nečlanice Sveta Evrope, ki so pogodbenice konvencije, o:"

2. V 23. členu konvencije se v točki b) besedi "ali odobritvi" zamenjata z "odobritvi ali pristopu".

7. člen

1. Ta protokol je odprt za podpis državam članicam Sveta Evrope, podpisnicam konvencije, ki lahko izrazijo svoje soglasje, da jih ta protokol zavezuje:

a) s podpisom brez pridržka ratifikacije, sprejema ali odobritve ali

b) s podpisom bo pridržku ratifikacije, sprejema ali odobritve.

2. Listine o ratifikaciji, sprejemu ali odobritvi se deponirajo pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

8. člen

Ta protokol začne veljati prvi dan v mesecu po preteku treh mesecev od datuma, ko so vse pogodbenice konvencije izjavile svoje soglasje, da jih zavezuje ta protokol v skladu z določbami 7. člena.

9. člen

Generalni sekretar Sveta Evrope obvesti države članice sveta Evrope o:

a) vsakem podpisu;

b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejemu ali odobritvi;

c) začetku veljavnosti tega protokola v skladu z 8. členom;

d) vsakem drugem dokumentu, obvestilu ali sporočilu, ki se nanaša na ta protokol.

Da bi to potrdili, so podpisani, ki so bili za to pooblašteni, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Strasbourgu 4. novembra 1993 v angleščini in francoščini, od katerih sta obe besedili enako verodostojni, in sicer samo v enem izvodu, ki je shranjen v arhivu Sveta Evrope. Generalni sekretar Sveta Evrope pošlje overjene kopije vsem državam članicam Sveta Evrope.

Uradni list RS(30. 11. 1994)-MP, št. 21-99/1994 (RS 74/1994)

152 Protokol šte. 2 k Evropski konvenciji o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja

Države podpisnice tega protokola k Evropski konvenciji o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, podpisani 26. novembra 1987 v Strasbourgu (v nadaljevanju besedila imenovani konvencija), so se

prepričane, da je smotrno članom Evropskega odbora za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja (v nadaljevanju besedila imenovanega Odbor) omogočiti, da so dvakrat ponovno izvoljeni,

ter ob upoštevanju potreb po zagotavljanju rednega obnavljanja članstva v Odboru,

dogovorile:

1. člen

1. Drugi stavek v 3. odstavku 5. člena se glasi:

"Lahko so dvakrat ponovno izvoljeni."

2. 5. člen konvencije se dopolni s 4. in 5. odstavkom:

"4. Zato da bi kar najbolje zagotovili obnavljanje polovice članov Odbora vsaki dve leti, lahko Odbor ministrov pred nadaljevanjem volitev določi, da mandat enega ali več članov ne bo trajal štiri leta, vendar pa tudi ne sme biti daljši kot šest let in ne krajši od dveh let.

5. V primerih, ko gre za več kot en mandat in Odbor ministrov uporabi določbe prejšnjega odstavka, določi razporeditev mandatov z žrebom generalni sekretar takoj po volitvah."

2. člen

1. Ta protokol je odprt za podpis državam podpisnicam konvencije ali tistim, ki so k njej pristopile, ki lahko izrazijo svoje soglasje, da jih ta protokol zavezuje:

a) s podpisom brez pridržka ratifikacije, sprejema ali odobritve ali

b) s podpisom ob pridržku ratifikacije, sprejemu ali odobritve.

2. Listine o ratifikaciji, sprejemu ali odobritvi se deponirajo pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

3. člen

Ta protokol začne veljati prvi dan v mesecu po preteku treh mesecev od datuma, ko so vse pogodbenice konvencije izjavile svoje soglasje, da jih zavezuje ta protokol v skladu z določbami 2. člena.

4. člen

Generalni sekretar Sveta Evrope obvesti države članice Sveta Evrope ter države nečlanice in pogodbenice Konvencijo o:

a) vsakem podpisu;

b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejemu ali odobritvi;

c) začetku veljavnosti tega protokola v skladu s 3. členom;

d) vsakem drugem dokumentu, obvestilu ali sporočilu, ki se nanaša na ta protokol.

Po potrditvi so podpisani, ki so bili za to pooblaščen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno v Strasbourgu 4. novembra 1993 v angleščini in francoščini, od katerih sta obe besedili enako verodostojni, in sicer samo v enem izvodu, ki je shranjen v arhivih Sveta Evrope. Generalni sekretar Sveta Evrope pošlje overjene kopije vsem državam članicam Sveta Evrope.